

Klass: *Marchantiopsida*, **Ordning:** *Jungermanniales*, **Familj:** *Jungermanniaceae*, **Släkte:** *Anastrophyllum* (trappmossor), **Art:** *Anastrophyllum sphenoloboides* - myrtrappmossa R.M.Schust. **Synonymer:** *Schizophyllopsis sphenoloboides* (R.M.Schust.) Váňa & L.Söderstr.

Kännetecken

Myrtrappmossa är en späd, upp till 2 cm lång och 1 mm bred, rödbrun bladlevermossa. Bladen är tvåsidigt utstående, men nästan tvärställda i det närmaste kvadratiska, rännformiga och tvåflikade upp till 1/3 av bladets längd. Stipler saknas. Till skillnad från övriga arter i släktet är myrtrappmossan samkönad. Groddkornen är encelliga och vinröda men ovanliga. Däremot är svepen relativt vanligt förekommande. Den kan likna liten trappmossa *A. minutum* men myrtrappmossan har stora långt utstickande svepen, rödaktig färg och avlånga celler i bladets nedre del.

Utbredning och status

Arten är arktisk med endast två fynd gjorda i landet, båda i subalpin zon, dels i Lule lappmark (Harudd myr, 1981), dels i Torne lappmark (Abisko 1992). Myrtrappmossan är inte känd från Norge, men funnen i Finland i Kuusamu-regionen och Enare lappmark. Utanför Norden finns arten på norra Rysslands tundra, i Sibirien och de arktiska delarna av Nordamerika samt på Grönland. Arten är rödlistad även i Finland (EN) och klassas som sårbar på den europeiska rödlistan.

Ekologi

Mossan växer i artrena mattor eller insprängd bland andra mossor på kanten av tuvor i kärr. På en av de två lokalerna växte den på torv tillsammans med bl.a. purpurflikmossa *Lophozia grandiretis* och blek knutmossa *Odontoschisma macounii*. Av fyndet på Harudd myr antyds att arten kräver neutralt eller högre pH-värde. Emellertid anger Schuster (1988) att myrtrappmossa på Grönland föredrar surt underlag.

Hot

Arten hotas av dikning och andra förändringar av växtplatsen som leder till uttorkning av substratet.

Åtgärder

De kända lokalerna bör återbesökas för att kontrollera myrtrappmossans nuvarande status, samt för att undersöka dess miljökrav i Sverige mer exakt. Växtplatser där arten fortfarande finns bör meddelas berörda myndigheter så att de kan skyddas från exploatering.

Övrigt

Utländska namn - FI: Kururaippasammal.

Litteratur

Damsholt, K. 2002. Illustrated flora of Nordic liverworts and hornworts. -- Nordic Bryological Society, Copenhagen and Lund

ECCB 1995. *Red Data Book of European Bryophytes*. European Committee for the Conservation of Bryophytes, Trondheim, 291 pp.

Konstantinova, N. A. & Potemkin, A. D. 1996. Liverworts of the Russian arctic: an annotated check-list and bibliography. *Arctoa* 6: 125-150.

Schuster. R. M. 1988. The Hepaticae of South Greenland. *Nova Hedwigia* 92.

Författare

Tomas Hallingbäck 1998. Uppdaterad 2010. © ArtDatabanken, SLU 2010.